

**En transportinfrastruktur för
tillväxt och stärkt motståndskraft**
– Prioriteringar Kalmar län

Kalmar län är en region med ett starkt näringsliv inom bland annat tillverknings-industri, besöksnäring och gröna näringar. Flera av företagen inom tillverkande industrin är världsledande inom sina områden och är starkt beroende av god tillgänglighet till den internationella marknaden samt tillgång till arbetskraft med rätt kompetens.

Kalmar län har en stark livsmedelsindustri som försörjer landet med livsmedel under hela året. Det är även det största besökslandet efter storstadsregionerna sommartid. Endast storstadsregionerna har större antal besökare. Besöksnäringen är starkt koncentrerad till vissa delar av länet vilket innebär en ojämn belastning på infrastrukturen under året. Denna typ av påverkan på infrastrukturen framkommer inte vid beräkningar av den samhällsekonomiska nyttan.

För att Kalmar län ska kunna fortsätta bidra till Sveriges utveckling och tillväxt, behövs möjlighet till funktionella transporter som stöder både näringsliv och samhälle.

Utgångspunkten är att utveckla prioriterade stråk i syfte att stärka funktionella samband mellan tillväxtmotorer och strategiska regionala noder inom och utanför länet. Ytterligare syfte är att förstärka länets arbetsmarknadsregioner för att minska sårbarheten på arbetsmarknaden.

Kalmar läns geografiska struktur medför stora utmaningar i arbetet med att skapa tillgänglighet genom infrastruktur och mobilitet. Långa avstånd innebär många mil av infrastruktur som ska investeras och förvaltas. Låg befolkningstäthet i stora delar av länet medför i sin tur utmaningar för att upprätthålla kostnadseffektiva kollektivtrafiksystem. Tilldelningen av statliga medel till investeringar i länets infrastruktur har under ett antal planperioder varit mycket låg, räknat på kronor per invånare, jämfört med andra län vilket är utmanande i arbetet med att skapa en god tillgänglighet.

Inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) har ett antal ställningstaganden och prioriteringar för den sydöstra geografin belysts med utgångspunkt från tidigare beslutat positionspapper. Ett flertal av dessa prioriteringar ligger inom Kalmar län. Ytterligare prioriteringar för Kalmar län anges i dokumentet ”Handlingsprogram transportinfrastruktur Kalmar län 2024–2029”.

Region Kalmar läns prioriteringar

Ett robust och välfungerande transportsystem är grundläggande för invånarnas och näringslivets möjligheter att verka i **landets alla delar**. Det är drivande för tillväxt och utveckling samt ger oss förmåga att hantera oönskade samhällsstörningar.

Regionsamverkans Sydsveriges (RSS) gemensamma utgångspunkter:

- Nationell och internationell tillgänglighet, transportsystemet ska utvecklas så att kopplingarna med omvärlden stärks
- Ett sammanknutet Sydsverige, transportsystemet ska stärka integration och sammanhållning i Sydsverige
- Konkurrensmässiga och hållbara transporter, transportsystemet ska främja att gods transporteras så effektivt som möjligt.

Enligt regeringens direktiv och ekonomiska ramar för åtgärdsplaneringen för planperioden 2026–2037 har Trafikverket fått ett antal punkter som ska beaktas i arbetet som är av största vikt för Kalmar län.

Regeringens transportpolitiska mål ska vara utgångspunkt vid Trafikverkets analyser och förslag till åtgärder. I dessa mål framgår tydligt att de ska omfatta **hela** landet. Dessa mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i **hela** landet. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i **hela** landet. Transportsystemet ska vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Uppdraget till Trafikverket att återta underhållsskulden välkomnas i Kalmar län då det finns betydande eftersatthet i både väg- och järnvägsinfrastruktur. Även höjda bärighetsklasser i det statliga vägnätet välkomnas både ur näringslivs- och beredskapsperspektiv.

Region Kalmar läns ställningstaganden:

Kalmar läns prioriterade objekt är nödvändiga och kopplar väl till regeringens direktiv och ekonomiska ramar för åtgärdsplaneringen för planperioden 2026–2037. Åtgärderna bidrar till att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet. De bidrar även till att transportsystemets utformning, funktion och användning ska kunna ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidrar till utvecklingskraft.

Objekten bidrar till att säkerställa industrins konkurrenskraft i ett nationellt perspektiv och att skapa förutsättningar för resor till arbete och utbildning samt näringslivets transporter. De bidrar även till utvecklingen av sammanhängande stråk och en tydlig systemsyn i bedömningen av åtgärder. För att kunna säkerställa arbetskraft och kompetens till näringslivet är det avgörande med goda möjligheter till pendling inom länet och även över länsgränserna.

- De objekt som finns namngivna i Nationell transportplan 2022–2033 ska fortsatt vara prioriterade i kommande plan 2026–2037
- Region Kalmar fick i direktivet den minsta tilldelningen av alla län i landet. Regeringen behöver tillse att länstransportplanernas ramar ökar så att de omfattande brister för tillgänglighet och säkerhet på det statliga regionala vägnätet kan åtgärdas.

E22 ska upprustas till mötesfri väg genom hela länet med ökad hastighet och förbättrad tillgänglighet- och säkerhetsstandard. Riksväg 40 och 25 är prioriterade stråk för länet och förbättringar krävs för ökad säkerhet och tillgänglighet för person- och godstransporter. Samtliga prioriterade stråk behöver utrustas med viltstängsel.

Kust till kustbanan ansluter södra Kalmar län till Södra stambanan vilket skapar kopplingar till Stockholm, Göteborg och Malmö/Köpenhamn. Förbättrade möjligheter för tågmöten och

ökad hastighet på Kust till kustbanan ökar tillgängligheten för länet. Stångådals- och Tjustbanan behöver ökad robusthet för den dagliga driften men även förbättrade mötesmöjligheter och höjd hastighetsstandard samt elektrifiering. En direktanslutning till Ostlänken via Linköpings nya stationsläge är avgörande för banans framtid.

Namngivna objekt i nationell transportplan 2022–2033

Följande bidrar till att ge E22 en önskad standard i hela dess sträckning och möter dessutom NATO:s behov från Trelleborg till Norrköping:

- E22 Förbifart Bergkvara (RSS)
- E22 Gladhammar-Verkeback (RSS)

Följande förbättrar trafiksäkerheten och trafikflödet längs stråket:

- Rv 25 Glasporten (Nybro)

Övriga viktiga objekt för Kalmar län

Väg

- E22 Genomfart Mönsterås (RSS)
Mötesseparering och planskilda korsningar för ökad tillgänglighet och säkerhet.
- Rv 40 Toverum-Hyttan
Mötesseparering för ökad tillgänglighet och säkerhet.

Järnväg - Kust till kustbanan

- Emmaboda station (RSS)
Bättre funktionalitet på Emmaboda station som är nod i järnvägssystemet ger förutsättningar för bättre trafikering och resandeutbyten.
- Kalmar Central
Fler spår för längre tåg, finns redan idag tågförseningar i systemet som beror på Kalmar C.

Följande bidrar till ökad kapacitet, mer punktligt och robust trafik samt effektivare pendlingsmöjligheter:

- Dubbelspår Växjö-Alvesta
- Nya mötesspår

Järnväg - Stångådalsbanan

Följande skapar förutsättningar för ökad hastighet och redundans på banorna:

- Mötesspår mellan Kalmar och Blomstermåla
- Delelektrifiering
- Triangelspår i Berga

- ERTMS
- Anslutning till Ostlänken nya stationsläget i Linköping

Fakta/

Vägen till en pålitlig transportinfrastruktur – för att hela Sverige ska fungera. Regeringens proposition 2024/25:28

Regeringens övergripande transportpolitiska mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i **hela** landet. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i **hela** landet. Transportsystemet ska vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

- Regeringens transportpolitiska mål

Regeringen föreslår att den statliga planeringsramen för åtgärder i transportinfrastrukturen för perioden 2026–2037 ska uppgå till 1 171 miljarder kronor fördelat enligt nedan:

- 607 miljarder till utveckling av transportsystemet
- 354 miljarder till drift, underhåll, reinvesteringar vägar
- 210 miljarder till drift, underhåll, reinvesteringar järnvägar

En höjning föreslås av beloppsgränsen för namngivna objekt från 100 mkr till 150 mkr, samt för länsplaner från 50 mkr till 75 mkr.

Propositionen öppnar upp för möjlighet till alternativa finansieringslösningar, så kallad Offentlig-Privat-Samverkan (OPS).